

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

A kiadóhivatalban átvéve:
 Egész évre... 16 kor.
 Negyedévre... 4 "
 Helyben bázisokhoz:
 Egész évre... 20 kor.
 Negyedévre... 5 "
 Vidékre postán szállítva:
 Egész évre... 24 kor.
 Negyedévre... 6 "

TISZÁNTÚL

POLITIKAI NAPILAP

Megjelenik minden nap a hétfő és
 ünnep utáni napok kivételével.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Nagyvárad, Apáczai-utca 3.

A szerkesztőség kéziratok visszaszolgáltatására
 vagy megőrzésére nem vállalkozik.

Előfizetések és hirdetések a
 kiadóhivatalhoz intézendők.

Egyes szám ára 8 fillér.

Becsületes választójog.

Annyi szó esett már az éretlenül lár-
 mázók népgyűlésein a »becsületes vá-
 lasztójogról«, hogy érdemes lesz valahára
 ezzel a kérdéssel a becsületes emberek-
 nek is foglalkozni.

Hatalmas megnyilatkozása lesz ma
 Budapesten a nemzet higgadt, komoly
 elemeinek. A mai választójogi népgyűlés
 hivatalosan van a lázas, kiforratlanul for-
 rongó jelszavak tömegébe belevetni az
 értelem és a hazafias bölcsesség egész
 súlyát. Eddig csak azt hallottuk, mit
 akar Bécs, mit akarnak a nemzetiségiek
 és a szociáldemokraták? Ezek szava
 hangzott eddig mindig, mikor arról volt
 szó, mi legyen a magyar nemzet vá-
 lasztójoga? Bécs szava, Lukácsiu szava,
 Kristóffy szava, a Jakabok szava: egyik
 sem a nemzeté. Mindenikből csak azt
 tudjuk meg, mi lehet káros a nemzet-
 nek? Azt látjuk, hogy minden ellensé-
 günk örülne, ha beleugranánk az általá-
 nos, közsegenkinti, egyenlő, titkos stb.
 sallangokkal felcífrázott választójogba. A
 nemzet szavát azonban még nem hal-
 lottunk; pedig mielőtt életet vagy halált
 szabnának ránk a reformmal, talán meg
 kellene hallgatni a nemzetet is.

Ma szólal meg ebben a fontos, életbe-
 vágóan fontos kérdésben először a nem-
 zet. Nem az utca, nem nemzetiségi kul-
 turliga, hanem a magyar nemzet. Meg-
 szólal és követeli azt a választójogot, a
 mely egyedül becsületes: a nemzet éle-
 tét és magyar jellegét biztosító választó-
 jogot.

Ez a választójog sem nem általános,
 sem nem közsegenkinti, sem nem titkos;
 és éppen azért becsületes.

Általános választójog nincs és nem
 is lesz. Jakabok sem adnak szavazati
 jogot a gyermeknek, a csőd alatt állók-
 nak, a katonáknak, de sőt a nőknek
 sem. Ha pedig korlátokat állítok fel,
 akkor az »általános« jelszó csak masz-
 lag, vagy mondjuk jól hangzó cégér. És
 ha a korlátokat mellőzni nem lehet,
 akkor ott fogom felállítani azokat, a hol
 a nemzetre nézve ártalmas elemeket s
 ebben a tekintetben szerencsés az a
 gondolat, hogy bizonyos állandóságot
 kívánjunk meg mindazok életviszonyaira
 nézve, akiknek a nemzet sorsának inté-
 zésére befolyást akarunk biztosítani.

Feltétlenül megkívánja a magyar ál-
 lam nemzeti érdeke az értelmiségi cen-
 zust, nemkülönben bizonyos vagyoni
 cenzust is. A kinek nincs megfelelő in-

telligenciája a választójog gyakorlásához,
 azt minden svihák becsapja. A kinek
 semmije sincs, csak a szavazati joga,
 az ezt a szavazatot fogja eladni.

Mind a kettő csak a lelkiismeretlenség-
 nek, könnyelműségnek nyit tág kaput,
 nem becsületes, hanem becstelen választó-
 jog az, mely a lélekvásárlást és a szé-
 delkést kívánja döntő tényezővé emelni
 s ha vannak lelkiismeretlen szájhősök,
 a kik ilyen hamisított portékát árulnak
 a Népszavában és szakszervezetileg ösz-
 sze kapált népgyűléseken a becsületes
 választójog cégére alatt, akkor ezekről
 le kell rántani az álarcot s meg kell
 mutatni, mit követel a nemzet igazi ér-
 deke, mi az igazán becsületes választó-
 jog?

Nem becsületes az a választói jog,
 melynél minden kikötés csak arravaló,
 hogy a magyar nemzetet megtörje, ma-
 gyar nemzet jellegétől megfossza. Nem-
 zetgyilkos kikötés a közsegenkinti szava-
 zás; arra való ez, hogy az apró nemze-
 tiségi falvakban szabadon lehessen a
 magyar ellenes törekvéseket érvényre jut-
 tatni, míg a nagy magyar városokban és
 községekben a szociáldemokrata tenor
 tartaná távol a hazafias, értelmes embe-
 reket az urnától.

„TISZÁNTÚL“ TÁRCZÁJA.

A nagy szerelem.

Irta: De Rubris.

I.

Zuleika Farru bérlő leánya a szomszédban
 lakó barátnői vidám társaságában lefelé tartott
 Fontanabonából, hogy részt vegyen a Szent
 János napi ünnepen.

Csinos, ünneplő ruhát öltött magára, mert
 tetszeni akart Cusmának, egy délceg, szőke
 fiatalembernek, aki Genuában filozófiai hall-
 gató volt.

Ez a Cusme bár választékos, elegáns ruhá-
 kat hordott és büszkesége mellett is határozott
 jóindulat volt külsejéről leolvasható, alapszabán
 véve nagyon is piszkos, gyáva és kívül-belül
 romlott fickó volt.

Szent János ünnepén annak az öreg hid-
 nak egyike végén állott, amely Fadanál a
 Leira egyik mellékfolyóját hidalja át. Lesen
 volt. Mialatt társaival gondtalanul beszélgetett,
 Isten tudja, hánszor tekintett fűrkészve a
 Fontanabonából levezető ösvényre. Lelkesé-
 dése eredménytelennek látszott, mert a meg-
 figyelt uton senki sem közeledett.

Végre a sziklás hegy lábánál éppen oly
 magasan kinyúló sziklacsucs alatt láthatóvá
 váltak a vigkedélyű leányok alakjának kör-
 vonalai. Szerelmes dalokat énekelve közeledett
 minjobban a hid felé a kis csoport.

Izzó vérhullám rohant végig hirtelen Cusme
 erein. A kedves leánya megpillantásakor ösz-
 szerezett örömben és e pillanatban a fejébe
 toluuló vér különben eléggé csinos arcát visz-
 szataszító ruttá változtatta.

Hogy izgatottságát elpalástolja némiképp,
 elkezdett mesélni tegnapi vadászatáról, ami-
 kor az astremi herceg fiával cserkészett és lel-
 kesedve mondta:

— Meg vagyok győződve, hogy évekig
 nem fogunk egyhamar annyi vadra buk-
 kanni!

Mint hogy Cusme beszéde érdekelte a tár-
 saságot, az ifjak tovább folytatták a beszélge-
 tést, migem a mindinkább közeledő leányok
 üde, csengő hangjai a többi ifjak figyelmét is
 felkellették.

Az ifjak hirtelen megfordultak. A fiatal
 lányok zavarukban, elpirulva hagyták bba a
 dalolást, mig egyik vagy másik a hid korlátjá-
 nál álló férfiak, tekintetét érezve magán, félén-
 ken mosolyogni kezdett.

Bár tekintetüket erőszakkal elfordították,

a parányi eperajkakon megjelenő pajkos, hamis-
 kás mosoly és a tüzes fekete szemek ragyo-
 gása elárulta, hogy mennyire tetszik nekik a
 Cusme fővezérlete alatt álló kis csoport.

Amikor a hirtelen megnémult énekesnők
 a hidhoz értek, általános volt a férfiak cso-
 dála. Cusme a farui bérlő lányának egy
 átható pillantásától megittastultan bátor hangon,
 de lovagias kézmozdulat kíséretében meg-
 szólalt:

— Kellem s ünnepet, szép ölgyek!

A lányok zavarba jöttek, nevetgélni kezd-
 tek és nem találtak szavakat, hogy viszonzják
 e jó kívánságot.

A fiatal emberek az általános zavarodottsá-
 got udvarias, barátságos nevetéssel akarták el-
 osztatni. Giordano del Campasso, amikor a
 fiatal hölgyek önkéntelenül megállottak, neki-
 bátorodva Cusme példáján, udvariasan szólt:

— Szép hölgyeim, a Szent János ünnepre
 jöttök?

Zuleika felelt Giordanónak, de közben Cus-
 mére tekintett.

— Eltalálta, mi Fontanabonából jöttük le
 hogy résztvegyünk a keresztelős szent kör-
 menetén.

Majd hozzátette:

— És most megyünk a faluba, hogy csat-
 lakozzunk a körmenethez.

Legjobban ajánlható az uri közönségnek ruhabetérítésre.

MITTEILER EDE

Nagyvárad,

Rákóczi-ut

(Uri casino épület)

Telefon 520.

ANGOL DIVAT FÉRFISZABÓ-CÉG

Szövetek méterenként nálam a legolcsóbb gyári árban szerezhetők be.

mely angol szövetekből a legújabb sza-
 bás szerint a legszebb kivitelben készít
 férfi-öltönyöket s minden e szakba
 vágó ruhaneműeket. — Női costumöket
 valódi angol SZÖVETEK nagy választékban

Nemzet gyilkos kikötés a titkosság is, mely megint csak a félrevezetésnek és a titkos terrorizmusnak taposnak széles országutat.

Marad még egy jelző, melyet Andrásynak a többes szavazati jogra alapított javaslata után vettek be a Bécsből sugalmazott általánosabb jelszavak közé: az egyenlő szavazat a többes szavazattal szemben. A többes szavazat különösen bevált Belgiumban s létjoga annál szembeötlőbb, minél szélesebb körre kívánják a választói jogot kiterjeszteni. Az ilyen, tulságosan széles körben olyan kivívó ellentétek vannak az egyes szavazók megbízhatósága és értelmisége közt, hogy azt mással mint a többes szavazattal, áthidalni nem lehet.

A mai népgyűlés vezetősége azonban azon meggyőződésre jutott, hogy a pluralitás Magyarországon népszerűvé lenni nem tudott s ezért inkább a jog kiterjesztésnél gyakorolnak nagyobb óvatosságot. Az igazat megvallva: a többes szavazat nagyon emelte volna nálunk ama plutokráciának a befolyását, mely idegen ereditét ma sem vetkőzte le s belátható időn belül nem is fog a magyarsággal érzelmi közösségbe olvadni. Ha elkerülhető, kerüljük el.

A mai népgyűlés azonban még csak a kezdet kezdete. A budapesti szózatnak el kell hatni a messze vidékre, az egész országba, a hol magyar szívek dobognak. Adjunk tartalmat a »becsületes választójog« jelszavának: becsületes, igaz, magyar tartalmat. Mert nem az utca sara és pora, nem is a önkény hanem a magunk jól felfogott érdeke, a magyar nemzet jövője lehet egyedül irányadó ama kérdés elbírálásánál: egy becsületes

reformmal megerősítsük-e magunkat, vagy egy becsületes, hazug jelszóval öngyilkosságba rohanjunk?

*

A politikai helyzet.

Péntek délelőtt minisztertanácsra gyűltek össze a kormány tagjai, hogy hivatalos formában vegyék tudomásul a miniszterelnöktől bécs audienciájának eredményét. Gróf Khuen be is számolt erről az eredményről és részletesen ismertette, hogyan fogja József főherceg a király képviselőjében kedden az országgyűlést felosztatni. Ezután pedig behatóan tanácskoztak az új országgyűlés összehívásáról is és a kiszivárgott hírek szerint a választásokat vagy május huszadika és harmincadika között, vagy pedig június elseje és tizedike között fogják megtartani.

A választójogi gyűlés.

A politikai világ nagy érdeklődéssel néz a holnapi választójogi gyűlés elé, amelyet a Vigadó nagytermében tartanak.

A gyűlést a szociálisták megakarják zavarni. Ezért a rendőrség nagy előkészületeket tesz.

A munkapárt Biharmegyében.

A kormány és a nemzeti munkapárt még nem foglalkoztak a képviselő jelölések kérdésével, mert előbb a főispáni állások betöltését kellett elintéznie, most pedig az országgyűlés felosztatása veszi igénybe a kormány idejét. A képviselő-aspiránsok egész tömege várja pedig, hogy hol juttat helyet nekik a kormány.

Biharmegyében, ugy látszik, nem várják be a központ és a kormány kijelölését, hanem már is emlegetik a munkapárt jelöltjeit. Így a hosszú-pályi kerületben Beöthy Lászlót, a belényesiben Rednik Gábort, a magyar-cségeiben

Mangra Vazult, a margitai kerületben dr. Márkus Lászlót, a bihari kerületben dr. Várady Zsigmondot, a berettyó-ujfalusi kerületben dr. Bertsey Pétert, a nagyszalontai kerületben gr. Tisza Kálmánt. Gróf Tisza István pedig saját maga jelentette ki, hogy fellép pátriájában az ő régi ugrai választókerületében.

Ugy látszik az élesdi kerületben is mozgolódnak.

Az élesdi kerület választó polgárságának nagy számu küldöttsége ugyanis tegnap délelőtt dr. Sarkadi Lajos kamarai titkárnál járt és felajánlotta neki a kerület jelöltségét. A küldöttség vezetői: Farkas György és Baumann J. meleg szavakban emlékeztek meg Sarkadiról, kiemelve, hogy a nemzeti munkapártnak épp ilyen, a közgazdasági élet viszonyait alaposan ismerő képviselőkre van szüksége és leginkább ezért, de más alkalmas tulajdonságaiért is óhajtanák Sarkadi Lajost a kerület képviselőjére megnyerni.

Sarkadi Lajos dr. köszönettel fogadta az iránta megnyilatkozó bizalmat és kijelentette a küldöttségnek, hogy az esetre, ha a nemzeti munkapárt hivatalosan őt jelölné, a jelölést elfogadni hajlandó; arra kérte tehát a küldöttséget, hogyha csakugyan ő benne vélik feltalálni azt az embert, aki a kerület képviselőjére méltó és alkalmas, első sorban hivatalos jelöltése érdekében tegyék meg a szükséges lépéseket.

A küldöttség tudomásul vette Sarkadi óhajtatását és az akció folytatását a jelzett irányban megígérte.

A horvát tartománygyűlés megnyitása.

Zágrábi tudósítónk jelenti: A horvát országgyűlés ma délben összeült. A mai ülésnek csak forma szerinti jellege lesz. A körelnök fel fogja olvasni a királyi kéziratot, amire megválasztják az igazolóbizottságot.

— Mi is megyünk és virágokat fogunk dobálni felétek, — szöjt Biusin.

— De ugy, hogy nem okoztok nekünk vele fájdalmat, ugy-e? — kérdezték többen a lányok közül.

A feleletek kissé bizonytalanul haragzottak.

Az egyik egy hosszu elnyuj ott »Soha!« szót sutogott, a másik habozó »Talán« szóval felelt, mintha tulajdonképpen azt mondta volna »Természetesen azt akarjuk, hogy fájjon — de csupa szerelemből!«

Zuleika megegyeszer esdeklően kérte, hogy legyenek elővigyázatosak a virágok hajigálásánál és mind tapasztalt fiatal leányka kijelentette:

— Gondoljátok meg, hogy mi leányok; nagyon gyenge teremtések vagyunk ám!

Majd mélyen Cusme szemébe nézve komolyan és elgondolkozva így folytatta:

— Vagy talán kedvetek volna, ha sirni látnátok bennünket?

Az ifjakon valami csaknem földöntuli érzés futott keresztül.

— Oh, ezt ne gondolja közületek senki se! — kiáltottak az ifjak egyszerre.

Zuleika, aki nyilvánvalóan megbánta, hogy oly sokat időztek az ifjaknál, ismételte a jó kívánságot és indulásra nógatta társnőit.

II.

Egy napon hírül vitték Farrunak, hogy Cusme nőül akarja venni Zuleikát.

Az öreg haragra lobbanna azt felelte a hirvivőnek, hogy inkább lássa lányát kétségbeesésében és bánatában a tengerbe ugrani, mintsem, hogy annak a fickónak a felesége legyen!

A dühöngő ember aztán felkereste a lányát és így szöjt:

— Az egy akasztófárávaló gazfickó . . . Jaj neked, ha együtt látlak velem!

*

Egyhanguan és mégis szívet megindítóan csengett a légben az Ave Mária . . .

. . . csendes esti légen valami tüzes fuvallat suhant végig.

A fiatal leány teli tüdővel szívta magába a megrészegítő illatot, testében ismeretlen szenvedélyek utáni vágy izott és elbódulva dőlt neki a kis házikó kapujának.

A liguri Apenninekről jöttáplált borjak és nehéz tehének ereszkedtek le; az élesen csengő kolompok szava egybefolyt a fiatal pásztorok egyhangu énekével.

Zuleika az ajtóban állt és a nagy, messze elterülő égboltot nézte. Az est komoly hangulata megnevezhetlen vágyódással töltötte el és szeméből könnyek peregtek alá . . .

Az országut kanyarulatánál egy fiu alak-

ját látta feltűnni. Megismerte. Cusme volt, aki tegyverét vállára akasztva közeledett.

Szive olyan hevesen dobogott; hogy majd megszakadt.

És valami titokzatos, ellenállhatatlan hatalom üzte őt az elé, akitől atyja óva intette.

Görcsösen zokogva borult Cusmes karjaiba és nagy, odaadó szerelmében megteledkezett magáról, az időről és az egyedül-létről.

*

Amikor haraért, már sötét volt. Az ajtó el volt reteszelve.

Szörnyü dolgot sejtve, érezte, hogy elhagyja ereje, Osszeszedte minden bátorságát, kopogott — a nagynénje nyitott ajtót, egy kis batyut nyomott a markába és csak egy fél-válról odavetette:

Atyád eikergett és megátkozott . . .

A fájdalomtól félőrülten, hiábavaló töprengés után visszatért a mezőre.

Tárt karok fogadták. Egy férfiak sok csókkal vigasztalta . . . És elfelejtette nyomorúságát és az átkokat!

*

És ez éjszaka után kezdődött szevedése. Zuleika dolgozott, mint valami rabszolganő. Amit azonban két keze munkájával keresett, nem volt elég a férfinak, aki őt feleségül vette.

Tavaszi értesítő

Szives tudomására hozom a m. t. hölgy közönségnek, miszerint

eredeti párisi modell kalapjaim megérkeztek és azok üzletben bármikor megtekinthetők.

Kedvező párisi összeköttetésem révén abban a helyzetben vagyok, hogy a versenyt felvehetem a fővárossal is.

Teljes tisztelettel:

UJHELYI RÓZA

női kalap különlegességi üzlete
NAGYVÁRAD, RÁKOCZI-UT.
TELEFON 130. TELEFON 130.

A holnapi ülés egészen az igazolásokkal foglalkozni. Az elnökséget csak hétfőn vagy kedden választják meg.

Sürgős interpelláció.

Ivánka Imre orsz. képviselő engedélyt kért Gál Sándortól, a képviselőház elnökétől, hogy a képviselőház hétfői ülésén sürgős interpellációt terjeszthessen elő a Romániával és Szerbiával kötendő vám- és kereskedelmi szerzősek tárgyában. A képviselőház elnöke az engedélyt megadta.

A hétfői ülés.

Politikai körökben most csaknem kizárólag a képviselőház 21-dikére kitűzött ülésének eseményei és lefolyása képezi a beszéd tárgyát.

A kormány minden előkészületet megtett, már arra, hogy az ülés zavartalan lefolyását lehetőleg biztosítsa.

Khuen-Héderváry miniszterelnök a tegnapi napon egy óráig tartó tanácskozást folytatott Gál Sándorral, a képviselőház elnökével.

A beavatottak ezen tárgyalás eredményére vonatkozólag tudni vélik, hogy Gál Sándor elnök kinyilatkoztatta, hogy ő szigorúan a házszabályok rendelkezései értelmében fog eljárni és ehhez képest az országgyűlést feloszlató királyi kézirat felolvasása után semmiféle felszólalást többé megengedni nem fog, hanem be fogja rekeszteni az ülést.

Igy tehát hosszadalmasabb vitáról szó sem lehet s mi akadály sem lesz annak, hogy a kormánypárt felvonulhasson a királyi várakba a trónbeszéd meghallgatására.

Ezzel szemben a függetlenségi és 48-as Justh párt elnöksége a tegnapi este megtartott bizalmas értekezletén elhatározta, hogy

Cusme kicsapongó kezdett lenni, ivott és kártyázott.

Az asszony mindig munkában volt. A férfi szitkokkal halmazta el és ütlegelte őt. Borizó, rekedt hangon kiáltotta:

— Pusztuj el, nyomorult asszony! . . . Átokkal sújtva szöktél meg az atyai háztól, hogy karjaimba vessed magad . . . Utállak! . . . Vessz el már egyszer!

A szerencsétlen asszony végtelen fájdalommal fogadta ezt a borzalmas megaláztatást. Minthogy szive nem talált ellentmondást az atyai átokra, lelke beletörődött a végtelen fájdalomba. Szerelme azonban nem szűnt meg ezek után sem. Zuleika dolgozott tovább, szakadatlanul, némán, egykedvűen, magasztosan.

A papjuk tanácsára atyja haláloságán megbocsátott neki és tekintélyes vagyont hagyott rá.

És a szerelem újból mosolyogni kezdett rá.

Az ártatlan, hűséges teremtés megint boldognak gondolta magát, mint azon a régmúlt Szent János-napon

A sorskönyvében azonban úgy volt megírva, hogy Cusme kezében az atyai örökség rövidesen semmivé legyen és csakhamar újból bekopogtatott a borzalmas nyomorúság, amelylyel új megaláztatások, új ütlegek és szidalmak jártak együtt.

Minden este türelmesen fogadta a részeg embert, mint egy szent és gyöngédet, mint egy szerelmes asszonyt.

Tényleg Cusme volt életében egyetlen és legnagyobb szerelme.

Gyermekekkel nem áldotta meg az ég. Ilyenformán szenvedélyes ifjúsága egészen és egyedül erre a kétségbeesett szerelemre összpontosult, amely oly sok mély és megrendítő fájdalmat hozott reá.

már a képviselőház ülészakát megnyitó királyi leirat tudomásulvétele fölött erőteljes vitát fog kezdeményezni, ameynek kapcsán, ha nem is vád alá helyezési indítványt, de a jelenlegi kormány minden ténykedését a leg-erősebben megbélyegző kinyilatkoztatást fog előterjeszteni, úgy, hogy az országgyűlést feloszlató királyi kézirat felolvasására egyelőre nem is kerülhet a sor.

Mindenképpen nagyon izgalmas, sőt viharos lefolyású ülésre van tehát kilátásunk.

Gál az első ülésről.

Gál Sándor a Ház elnöke kijelentette, hogy minden képviselőnek meg fogja adni az engedélyt beszédmondásra. Így kilátás van rá, hogy az első ülés igen élénk és hosszú lesz.

Balázs János javaslata.

Balázs János a mai ülésen a választói jog kérdésében határozati javaslatot fog benyújtani. E javaslatában Balázs a választói jogot első sorban a törvényekben előírt elemi iskolai végzettséghez köti. A munkások választói jogát a szociális curzus alapján véli megadhatónak, úgy hogy minden munkás, aki huzamosabb időt tölt el valamelyik munkaadónál, fizetésélvezete mellett.

Tisza és Héderváry.

Tisza István mai beszédét nem tartják harci riadónak, mely szakadást fog jelenteni Héderváry és közte. Tisza beszéde a választói jogban ellentétes lesz ugyan Héderváry elveivel, azonban komoly következményei nem lesznek.

A Kossuth lakoma.

A Kossuth-párt tegnap értesítette a Justh-pártot, hogy a lakomán Barabás Béla, Héderváry Lehel és Halász Lajossal képviselteti

Es jött a borzalmas este.

A lámpa bizonytalan fényt vetett a megkínzott asszonyra, aki lassan vetette le ruháit, hogy nyugalomra térjen.

Mélyen felsőhajtva kelt fel csakhamar és kiment a konyhába. Egy szakadozott, ócska függöny mögött, nyomorúságos ágyon feküdt egy férfi, Borzalmas volt ránézni. Arca felpuffadva, ajkai véresek, sovány karjai kőszvényes csomákkal borítva, erei kidagadna . . .

Cusme érhethetlen szavakat dűnyögött. Nyitott ajkai közül előtűntek fekete, hiányos fogai.

Inni kért.

Két év óta volt az ágyba szegezve ez az ember. A szenvedélyek megbénították lábait, az egykor szép, férfias termetét összeroppantották és a még fiatal embert így módon tehetetlen téltlenségre kárhoztatták.

Zuleika csaknem anyai szeretettel örködött felette. Egyetlen panaszoszó nem hagyta el ajkait. Csak a szemei lettek szomorubbak napról-napra és mély barázdák vésődtek halvány homlokába.

Azon a borzalmas estén — a férfi vég-óráját élte — mentés nem volt már a beteg számára. Zuleika a mulból maradt utolsó értékes tárgyait is eladta már: azokat az egyetlen tanuit multjának, amelyek életének feledhetetlen éveire, ifjúságára emlékeztették és elviselni segítettek neki borzalmas szenvedéseit . . .

Ebben a pillanatban a büszke, szerencsétlen asszony a legmélyebb bánat és szomorúság bélyegét viselte magán.

Mindent feláldozott ennek az egyetlen szerelmének, amely — minő végzet! — szerencsétlen életének legnagyobb szenvedése volt.

magát. A Justh-párt még nem határozott ez ügyben.

Uj főispán.

A király Nyitra vármegye törvényhatóságának élére Csasz Istvánt nevezte ki főispánul.

Hlatky Endre főispáni beiktatása.

Nagyvárad város főispánját Hlatky Endrét a ma, szombaton délután 3 órakor tartandó rendkívüli közgyűlésen iktatja be méltóságába a város törvényhatósági bizottsága.

A beiktató közgyűlést a törvényhatóság díszes ünnepélyé avatta és az ünnepség rendezésére alakult bizottság mindent megtett, hogy a beiktatás külső pompája is méltó legyen az új főispán személyéhez és a város közönségéhez.

Lapunk tegnapi számában már közöltük azok névsorát, akik mint vendégek városunk hatóságainak, hitfelekezeteinek és más fontos közintézményeinek képviselőiben a közgyűlésen részt fognak venni.

Tekintettel éppen a vendégek nagy számára és arra, hogy a beiktató közgyűlésen a törvényhatósági bizottságnak legtöbb tagja részt fog venni és így a közgyűlési terem minden pontja el lesz foglalva, a rendező bizottság úgy intézkedett, hogy a közgyűlési terembe csakis a vendégek, a törvényhatósági bizottsági tagok és a sajtó emberei léphetnek be.

A közgyűlés végeztével a főispán a város háza levő saját hivatalos helyiségében fogadja a küldöttségeket. Ezeknek tagjai a közgyűlés tartama alatt a terem mellékhelyiségében tartózkodnak. A terem karzatára csakis névre szóló belépti jeggyel lehet belépni.

Az ünnepi vacsora este 8 órakor a Vigadó nagy termében lesz. A vacsora rendkívül impozánsnak ígérkezik már a jelentkezők nagy számánál fogva is. A teremben 350 személyre van terítve és már az összes teríték jegyek elfogytak, úgy, hogy ide vonatkozólag a rendező bizottság [újabb jelentkezéseket, a legnagyobb sajnálatára sem fogadhat el. A bankett rendezés nagy és nehéz munkáját, Lukács Ödön tanácsos vezetése alatt, Kőszeghy József főmérnök, Markovits Samu tb. főszámvevő és Pásztor Bertalan aljegyző végzik.

A Vigadó termébe csakis azok nyernek bebocsátást, akik teríték jegyüket felmutatják. Minden terítéken az oda beosztott résztvevőknek nevét mutató névjegy helyeztetik el.

A bizottság a résztvevők lehető legalkalmasabb elhelyezéséről gondoskodott és ezért a rend megóvása érdekében tisztelettel kéri a résztvevőket, hogy a kész beosztáson ne változtassanak.

A bankett idejére a terem páholyai és erkélyei a hölgy közönség rendelkezésére állanak. Az összes páholyok jegyei már elfogytak, néhány erkély jegy még kapható, ezekért valamint az előjegyzet, de át nem vett páholy jegyekért a mai délelőtti tolymán Pásztor Bertalan aljegyzőnél (föld. 33. sz.) lehet jelentkezni.

A rendezőbizottság kéri a beiktatásra meghívott vendégeket, hogy már háromnegyed 3 órakor jelenjenek meg a díszteremben, a tisz-

telgő küldöttségek pedig háromnegyed 4 órára gyülekezzenek a városház e célra kijelölt helyiségeiben.

Felhívás előfizetésre.

Április elsejével új előfizetést nyitunk lapunkra.

Politikai lap vagyunk s mindennap rajta tartjuk kezünket a politikai világ úterén, mely ritkán vert olyan hevesen, mint ver éppen napjainkban. E válságos időben, amikor annyifelé meginognak az elvek, a mi utunk marad a régi, az egyenes és biztos út, melynek kettős mértőldmutatója a keresztény igazságok és a magyarság.

Krisztusi hitében és magyarságunkban egyaránt erős Magyarországot kívánunk, azért dolgozunk, ez a mi ideálunk, mely felülemelkedik politika hullámain s biztos utmutatónk minden időben.

Ebben a munkában áldozatkész társakat kapott a szerkesztőség a Szent László-nyomda két új, fiatal bérlőjében, *Erdeélyi Sándorban* és *Kremlicza Lajosban*. Mind a ketten sem fáradtság t, sem áldozatot nem kimélnék, csak hogy lapunk nyomdáját minél magasabb színvonalra emeljék. A nyomdát új betűkkel és díszítésekkel a mai legkényesebb igényeknek is megfelelőleg szerelték fel s villamos erőhajtásra rendezték be, úgy hogy a nyomda most nyomtatványai izlésességére és olcsóságára nézve nemcsak a helybeli, hanem a fővárosi nyomdákkal is felveszi a versenyt. Lapunk előállítása körül is teljes igyekezetükkel buzgólkodnak s csak a közönség hathatós támogatásától függ, hogy lapunk minél nagyobb és gazdagabb tartalommal jelenhessen meg.

Aki április 1-től legalább félévre már most előfizet lapunkra, ápr. 1-ig a lapot ingyen kapja.

Előfizetési árak:

<i>A kiadóhivatalban átvéve:</i>	
Egész évre	16 kor
Negyedévre	4 " "
<i>Helyben házhoz hordva:</i>	
Egész évre	20 kor.
Negyedévre	5 " "
<i>Vidékre postán szállítva:</i>	
Egész évre	24 kor.
Negyed évre	6 " "

A „TISZÁNTÚL”
szerkesztősége és kiadóhivatala.

UJDONSÁGOK.

Tájékoztató.

Május 5. d. e. 11. Kath. Kör zárúnnepélye a püspöki palotában.

* **Kinevezés.** A m. kir. miniszterelnök *Vilgh Odön* miniszteri osztálytanácsost, közigazgatási bírósági tanácsjegyzőt, ugyanezen bírósághoz elnöki titkárrá nevezte ki.

* **A király adománya a holdas templom javítására.** A nagyváradai gör. keleti egyház a múlt év végén renováltatta a Szent László téren levő u. n. holdas templomát. Az egyházközség korlátolt anyagi viszonyai azonban nem bírják meg a renoválás tetemes költségeit s ezért király ő Felségéhez fordultak segítségért és pedig eredménnyel. Király ő Felsége

ugyanis a templom helyreállítási költségeihez legfelső magánpénztárából 200 korona segélyt adományozott.

* **Földmérési jogosítványt nyert mérnök.** *Govrik Ákos* okleveles mérnök, a nagyváradai lakos, az 1908. évi XXXIX. t-c 4. §-ában nyert felhatalmazás folytán kiadott rendelet alapján földmérői jogosítványt nyert.

* **Licéumi előadás.** Mire taníthatók az állatok? Erről tart ma népszerű előadást *Szabados Pál* a Széles-utcai községi fiúiskolában, melyre az érdeklődőket tisztelettel meghívja a rendezőség. Az előadás este 6 órakor kezdődik.

* **A piac mizériái.** A nagyváradai piacról már régen nem került a nyilvánosságra semmi. Ez a mély csönd azonban korántsem azt jelenti, hogy a kofák nem hamisítják a vaját, nem raknak lisztet és szódavizet a tejfölbe, hogy a tejet nem szaporítják meg a város soha el nem apadó tejőstehénből a vízvezeték-ből. Ezt a csendet most egyszerre a panaszok egész özöne zavarja meg. A piacon nem lehet tejfölt kapni, a vaj hamisított, a tej inkább tejes víz és 24 fillér literje. Szinte vakmerőség a kofák ujjab vérszeme, amelyet úgy látszik az ellenőrző közegek nem képesek megakadályozni. Az a csekély büntetés, amit az élelmiszer hamisítására kirónak, ugyszólván semmi ahhoz képest, amit ártnak ezek a vakmerő asszonyok a közegészségügynek. A közönség elvárja a hatóságtól, hogy az eddigi ellenőrzést megkétszerezze fogja teljesíteni és a hamisítókat szigorubban fogja büntetni, mint a közcsendháborítót vagy más kihágást elkövetőket. Ugy talán, ha a büntetések szigorúak lesznek, akkor meg fognak szünni a panaszlavinák is, melyek jogosak és orvoslásra várnak.

* **Mikor a cseléd ittas.** *Mandel József* szatócs, panaszt emelt a rendőrségen, hogy *Flóra Mária* nevű cselédje tegnap délelőtt berugott és az ő feleségét minden ok nélkül ütlegelni kezdte. *Mandel József* felesége segítségére sietett, azonban a harcias amazon nem hátrált meg, hanem a gazdáját is ütötte a keze ügyébe eső tárgyakkal, úgy hogy csak az utcáról behívott rendőr segítségével sikerült megfékezni. A rendőrség *Flóra Mária*t lezáratta s ellene az eljárást folyamatba tette.

* **Tűz a Schlauch-téren.** Tegnap este fél hét órakor a Schlauch-tér 28. szám alatt egy oldalkamara kigyulladt és a benne felhalmozott rongyok és más ruhaneműek elégték. A tűzoltóság *Grácz Lajos* vezetésével kivont és pár perc alatt lokalizálta a tüzet. A kár jelentéktelen.

* **Összeégett család.** Borzalmas tüzkatasztrófiának esett áldozatául Székács községben egy család. Tegnapelőtt éjjel ugyan *Mócz Gábor* házában a kandallóból kipattant szikra következtében belső tűz ütött ki, amely csakhamar az egész házat elhamvasztotta. A házban benn alvó *Mócz Gáborné* és 9 éves leánya bennégték. A többi gyerek még idejében kimenekültek az ablakon. *Mócz Gábor*, aki az istállóban aludt szintén megmenekült a tüztől.

* **A sarkadi jegyző kályhája.** Jókora aktacsomó okoz most fölösleges munkát a vármegyének. Az ügy bonyodalma pedig a sarkadi másodjegyző cserépkályhája körül forog. Hogy a kályha a megye elé került, arra a sarkadi bíró, *Tabajdi Jenő* szolgált okul. Az ottani másodjegyző, *Seress János* szobájában u. i. egy ócska vaskályha ontotta volna a meleget, ha kiérdemült oldala bírta volna, miért is a jegyző kilökte az ócska és már csak füstölni tudó

butort és kényelmes cserépkályhával cseréltette ki. A cserépkályha árát azonban a bíró semmiképpen sem akarta kiutalni, mire a nagyszalontai főszolgabíró 10 koronára büntette meg. Az ítélet ellen a bíró most felebbezést adott be, melyet a főszolgabíró elutasító véleményével látott el, mert a bíró felebbezése alaptalan. Érdekes, hogy a véleményben a főszolgabíró a bíróról megjegyzi, hogy már többször renitenskedett és így megérdemli a büntetést.

* **A nagyváradai prem. főgimn.** hangversenyt rendező bizottsága az alábbiakban bocsátja a nyilvánosságra a febr. 27-én tartott hangversenyéről az elszámolást: Összes bevétel 818.00 K, összes kiadás 266.00 K. Tiszta bevétel 552.00 K. Ezt az összeget egy zongora beszerzésére fordítjuk. E helyen mond köszönetet a rendező bizottság mindazoknak, akik részint megjelenésükkel, részint felülfizetéseikkel a hangverseny sikerét előmozdították. A felülfizetők névsorát az alábbiakban közöljük: *Fetser Antal* 20 K, *Lányi József* dr. 20 K, *Rendes Demeter* dr. 20 K, *Grócz Béla* 20 K, *Karácsonyi János* 10 K, *Spett Gyula* 10 K, *b. Szentkeresztly Zsigmond* 10 K, *Komzsik Alajos* 10 K, *Döry Sándor* 8 K, *dr. Fássy Lajos* 6 K, *dr. Fleischer Lajos* 6 K, *özv. Nagy Gyuláné* 6 K, *Kanta Jenő* 6 K, *Darvas Rózsika* 5 K, *Rendes H. 4 K*, *dr. Matolay Károly* 4 K, *Medvigy Mihály* 4 K, *Brém Lőrinc* 8 K, *Gaál-Szabó István* 3 K, *dr. Kiss Géza* 3 K, *Szülő Alfonz* 3 K, *Jobbágy Mihály* 3 K, *Kalenda János* 2 K, *Koró István* 2 K, *Kabos Vera és Endre* 2 K, *Klein Mórné* 2 K, *Szilágyi Géza* 2 K, *Láng József* 2 K, *Mezey János* 1 K, *dr. Waldmann Béla* 1 kor. *Kassay Károly* 1 K, *C. M. 1 K*, *N. N. 1 K*, *N. N. 1 K*, *Bunyitay Vince* 2 K, *dr. Kecskeméty Lipót* 3 K, *Urbán Adolf* 2 K, *Schvartz Gyula* 2 kor., a főgimn. tanári kara 50 kor., összesen 266 kor. *Ellenőr Bócz Aurél* VII. o. t., *pénztáros Roskoványi Zoltán* VI. o. t.

* **Anyagilkos cseléd.** Tegnap délelőtt 10 óra tájban a *Rendes-féle* téglagyár vezetője, *Lukács Kálmán* észrevette, hogy a téglagyár szélén egy asszony fekszik az árok mellett s revolvert tart a kezében. Oda menve látta, hogy a nő öngyilkosságot követett el, amire értesítette a mentőket, akik a súlyosan sérültet beszállították az izr. kórházba. Kihallgatása alkalmával előadta, hogy ő *Takács Julianna* 24 éves cseléd. Az öngyilkosság okát azonban nem akarta megmondani. *Takács Julianna* állapota életveszélyes.

* **Meglopott tőzsde.** A miskolci rendőrség értesítése szerint ott f. hó 13 ról 14-re virradó éjjel *Bródi Gyula* nagykereskedő és nagy tőzsdé tulajdonos üzletének udvar felőli ajtaját ismeretlen tettesek feltörték s az üzletbe, illetve a tőzsdébe behatolva onnan nagy mennyiségű bélyeg, váltó úrlap, szivar és dohány neműeket elloptak. Az ellopott bélyeg és váltók értéke körülbelül 800 korona. Szivarneműekből hiányzó mennyiséget még eddig megállapítani nem lehetett. A tettesek ezen felül elvittek 150 kor. értékű készpénzt, amelyek között 25—28 drb. jubileumi ezüst 2 koronás volt. A betörőket a nagyváradai rendőrség is keresi.

* **Nyilvános köszönet.** A nagyváradai községi polgári leányiskola március 15-iki hazafias ünnepe alkalmából az aradi vesztőhely megváltása javára következő felülfizetések történetek: *Szántó Lajosné* 2 K, *Barabás György* 2 K, *Vasady Lajosné* 1 K, *Szirmay Miksáné* 1 K, *özv. Rechtené B. Zsófia* 2 K, *M. N. 20 F*, nagyváradai női kereskedelmi tanfolyam hallgatói 8 K. Összesen 16 K 20 F. Mely adománnyal együtt az iskola tiszta jövedelmeként 117 K 80 fillérrel járul a vértanúk kivégzési helyének megváltásához. A felülfizetőknek hazafias áldozatkésztségükért meleg köszönet mond az igazgatóság.

* **Rendőri hírek.** *Ellopott kocsi.* Albert Mihály panaszt emelt a rendőrségen, hogy ismeretlen tettes a Torna-u. 1. sz. a. levő asztalosműhelye elől 30 korona értékű 4 kerekű táblás kocsiját ellopta. A rendőrség a nyomozást folyamatba tette.

Megszökött szerető. Pálucz Lőrinc kocsis jelentette a rendőrségen, hogy a vele vadházaságban élő Mihucz Julianna és Pista nevű 1 éves fia a f. hó 19-án délelőtt Kossuth-u. 8. sz. a. lakásáról eltűnt. Mihucz Julianna személyleírása: 17 éves, magas termetű, hosszas sovány arcu, szőke haju és kék szemű. Rendőrség Mihucz Julianna körözését elrendelte.

x **Hirdetmény:** A Polgári társaság pénztár r. t. u. kibocsájtási részvényei az ideiglenes elismervény ellenében az intézet pénztáránál átvehetők.

x *Finom uri fehérnemű és minden uri divat és kalap újdonság megérkezett*

Róth M. utóda cégnél.

Bémer-tér.

Eredeti angol férfi cipők.

x **Nagyon fontos országgyűlési képviselő jelöltekre!** Mielőtt képviselő választási zászlót, kokárdát, tollat és jelvényeket rendel, sziveskedjék a magyar gyártmányú mintákat és árakat *Rákos könyvnyomda cégnél* Kossuth (as) utca 2. szám megtekinteni, ki azokat legolcsóbban és jutányosan készíti. — *Kedvező fizetési feltételek!*

x **A Lloyd kávéház** modernül berendezett helyiségében március hó 17, 18, 19 és 20-án a következő érdekes mozgatókép újdonságok lesznek bemutatva: 1. Herdóóról-hordóra. 2. Mózes születése. 3. Regatta verseny. 4. Eiffel torony megmászása. 5. Medvevadász a Pyrénéi hegyek. 6. Szerelmi csalódások. 7. Gyáva Pali. 8. Játékos büne. — *Belépti díj nincs.* — Kezdetek este 9 órakor — Kitűnő italokról és jó zenéről gondoskodva van. — A n. é. közönség szíves pártfogását kéri mély tisztelettel *Hartstein Árpád* tulajdonos.

x **Bémer-tér 3. sz. alá költöztem.** Elvállalok minden a szakmámhoz tartozó villamos és gáz világítási vezeték, lakások, szállodák, iskolák *jelző csengő, telefon* berendezéseit, *uradalmak, gazdaságok s szeszgyárak* részére saját üzemű *dinamó* berendezéseket, villámhárítókat. — Raktáron tartok *villamos motorokat*, iv, izzó és Wolfram-féle lámpákat, mindennemű csillárokat, asztali lámpákat és az összes elektrotechnikai cikkeket. — *Költségvetés díjmentes.* *Stern Adolf*, villamos és légszusz vállalata Nagyvárad, Bémer-tér. — *Telefon 556.*

* **Bercsalino, Pichler és angol kalap** tavaszi újdonságok **REICHARD ÁRUHÁZÁBA** megérkeztek, hol legegészségesebb budapesti és *amerikai cipők* kaphatók.

Eltűnt 45.000 korona.

A budapesti főkapitányságot, a szolnoki és jászberényi rendőrséget érdekes és titokzatos ügy foglalkoztatja. A Jászberény és Szolnok között közlekedő vonat mozgópostájáról tegnap délután ismeretlen módon eltűnt három darab pénzeslevél, amelyekben összesen 45.000 korona készpénz volt.

Az eltűnt pénzesleveleket tegnap adták föl a jászberényi postahivatalban. Mindhárom levél Budapestre volt címezve s a jászberényi posta Szolnokon át irányította a leveleket a főváros felé. A postaszolgá a Budapest felé irányított küldeményeket annak rendje és módja szerint átadta a jászberényi vasuti állomáson s mozgóposta vezetőjének. A listában, amelyben a küldemények lajstromozva voltak, ott szerepelt a három darab, összesen 45.000 koronáról szóló pénzeslevél is.

A mozgóposta vezetője utközben hozzá-

fogott a küldemények szortírozásához. Ámde nagy meglepetéssel vette észre, hogy a lajstromban szereplő három darab pénzeslevél hiányzik! Felkutatta az egész kocsit, kérdezte a szolgálatot teljesítő altisztet, de az sem akart tudni semmit a három darab pénzeslevélről.

A vonat e közben végállomásra, Szolnokra ért. Itt még egyszer átvizsgálták az összes küldeményeket, de a három pénzeslevél nem került elő. Az ügyről jelentést tettek a szolnoki rendőrségnek. Itt a főkapitány vette kezébe a nyomozást, de egyidejűleg értesítette a levelek eltűnéséről a jászberényi és a budapesti rendőrséget is.

A szolnoki rendőrség kihallgatta a mozgóposta vezetőjét, továbbá a szolgálatot teljesítő altisztet, de ezek nem tudnak semmit a levelekről.

Nincs kizárva, hogy a három pénzeslevelet tévesen másfelé irányították, de ez nem valószínű, mert a levelek azóta már előkerültek volna. Az sem lehetetlen, hogy a levelek még a jászberényi állomáson, vagy a postán tűntek el.

A rendőrségen ebben az irányban is nyomoznak.

SZINHÁZ.

Heti műsor.

Szombat: Szerencse malac.
Vasárnap este: Rip-rip.

Sasfiók Rip Rip. Vasárnap két érdekes előadás lesz a Szigligeti-színházban. Délután Edmond Rostand híres francia szerzőnek nagyhatalmú színműve, a Sasfiók kerül színre. A nagyváradi színpadon diadalmas értéket ért darab pompás díszleteivel és a legkitűnőbb szereposztással kerül színre most vasárnap délután is, félhétóránál mellet. A reichstadti herceg szerepét ezúttal Gózon Gyula játssza. — Este nemkülönben érdekes előadás lesz. A legszebb, az értéküket soha el nem veszítő operettek gyöngyét a Rip-Ripet játsszák vasárnap este. Ennek a regényes, csodálatos szépségű operettnek zenei finomságában, látványos jeleneteiben soha sem lehet eleget gyönyörködni akárhányszor nézzük is. Bizonyos, hogy most vasárnap is zsufolt ház fogja élvezni a Rip-Rip szépségeit. A címszerepet Asszonyi László játssza, kinek e szerepben nagyszerű sikerei voltak már. Lisbet hármass szerepét Zsigmondy Anna játssza. Az előadásra jegyek már válthatók a nappali pénztárnál.

Ujházy Ede Nagyváradon A jövő hét azinházi szenzációkban gazdagnak ígérkezik. Ujházy Ede, a nagynevű színész jön négy estén át való vendégszereplésre a legnagyobb szerepeit játssza el ez alkalommal. A vendégszereplés hétfőn kezdődik a Titokkal, kedden Konstantin abbét játssza s szerdán a Pont Biquette családban lép fel. Mindegyik darabban régi, híres paradés szerepe van Ujházy Edének. A vendégfellépések bérletben mennek. Ez előadásokra előre lehet váltani jegyeket ma délelt 9 órától színház nappali pénztáránál. Csütörtökön este pedig Ujházy Ede, a Sári bíró címszerepében lép föl s ez az előadás már bérletszünetben fog menni. Kéri az igazgatóság a bérletet, hogy az előadásra jegyeiket szerda délután 4 óráig váltsák ki

mert a pénztár csak eddig tarthatja fenn számukra.

ZENE.

Dolmányi és Földessy hangversenye. A legnagyobb művészi gyönyörűséget ígéri a közönségnek az idei szezon utolsó hangversenye, a március huszadiki koncert, amelyen a legnagyobb magyar muzikus — Zsenik Dolmányi Ernő és Földessy Arnold mutatkoznak be Nagyváradon. Dolmányi a zongora billentyűk legcsodásabb mestere, akinek hatalmas művészete a külföldön már rég diadalmasan hódított és büszke hirt szerzett a magyar névnek. A magyar géniusz dicsőségét hirdette a Nyugaton, Európa világ városaiban Földessy impozáns művészete is. A nagy gondonka művész a kisbőgy legnagyobb virtuóza, aki boszorkányos tudással nyugtázza le hangszerét s a technika legnagyobb nehézségeit játszva győzi le. A két nagy művész a Vigadóban fog hangversenyezni. A koncertre jegyek még kaphatók Vidor Manónál, ahol Budapestről és Kolozsvárról tegnap táviratilag rendeltek jegyeket.

TÁVIRATOK.

A szultán Szófiában.

Konstantinápoly, márc. 18. A Jene Turquie értesülése szerint a szultán a Balkán uralkodók látogatását legközelebb Szófiában és Belgrádban vissza fogja adni. A szultán e városok mindegyikében három napot fog tölteni. A szultán tengeren megy Várnáig s ezen az uton e cár nevében porosz hadihajók fogják a szultánt üdvözölni. A szultán jachtja holnap elindul Odesszába, állítólag azért, hogy Péter szerb királyt üdvözölje.

Björnson állapota.

Páris, márc. 18. Björnsonnak testi állapota, ha a nagy költő előrehaladt korát figyelmen kívül hagyjuk, bámulatoson jó. Björnson betegségét csodálatos fizikai erővel győzte le életét most semifele veszedelem nem fenyegeti s a költő még élhet olyik esztendeig. Arról, hogy szellemi erejét is ugyanily mértékben visszanyerje, természetesen szó sem lehet s ez nagy fájdalommal tölti el családjának tagjait és barátait, akik hozzá voltak szokva, hogy mindig a testben és lélekben rendkívül erős és élénk embert lássák maguk előtt. Mihelyt az időjárás megengedi, talán május elején, elviszik Björnsont északi hazájába. A költő újra visszakarúl Olesstadtbba lévő régi hazába, amelyet valószínűleg nem fog többé elhagyni. Az orvosok nem tudják eléggé csodálni Björnsonnak páratlan ellenálló képességét.

Taft a vasuti billről.

Washington, márc. 18. Taft elnök ma a Traffic-klubban beszédet mondott, amelyben megvédte a kongresszus elé terjesztett vasuti billt azon szemrehányás ellen, hogy csakis a vas-

utak érdekét elégti ki. Kijelenti, hogy a vasutaknak mindenestre megvan a joguk, hogy ebben a kérdésben szavukat hallassák. Szóló abban az irányban működik, hogy a vasutak üzletüket törvényszerűen vihessék, de fellépéseknél a törvény szigorát is érezzék. Meg van győződve, hogy lehet oly törvényt találni, amely egy időben kielégíti az ország és a vasutak érdekeit.

NYILTTÉR.

Ha szomorú nem lenne
— nevetni kellene rajta!

Egy hétig vesződtem a katarusommal, beszédtem minden elképzelhető szert s csak a gyomromat rontottam el vele. Végre vettem egy doboz valódi Fay-téie szódéní ásványpasztillát 1 kor. 25 filléért — és minden baj elmúlt! Hogy a legjobb gondolat mindig utoljára jön! De Fay valódi szódéní pasztillájára esküszöm s többé sohasem fogy ki a házamban.

Főképviselet Magyarország és Ausztria részére:
W, Th. Guntzert, cs. és k. udv. szállító, Wien,
IV—1. Grosse Neu gasse 17.

Művészi fényképezés
DAJKOVITS E.
NAGYVÁRAD, Sas-palota.

A mai naptól kezdve husvélig
rendkívüli kedvezmény.

6 drb. matt platin visitkép 6 K

6 drb. matt platin cabinet kép 12 K

Vászonpapíron készült képek ugyanilyen
árban, a legfinomabb kivitelben.
Menyegzői képekhez passepantout ingyen

Igazságszolgáltatás.

Megrágalmazott máv. ellenőr.

Nagy Sándor szolnoki máv. ellenőr rágal-
mazási pöre foglalkoztatta tegnap a nagyvárad
kir. törvényszékét. Az érdekes ügy előzmé-
nyei a következők:

Id. Halász Sándor b.-ujfalui hentes még a
mult év július havában feljente Söket Gábor

b. ujfalu máv. állomásfőnököt az illetékes üz-
letvezetőségénél azért, mert az általa feladott
árak elszállításánál hanyagságot tanusított, mi-
által neki több ízben érzékeny károkat
okozott.

Az üzletvezetés Nagy Sándor máv. el-
lenőrt küldte ki az ügy megvizsgálására, aki
küldetésének eleget is tett. A vizsgálat során
azonban incidense támadt id. Halász Sándor-
ral, amennyiben az meggyanusította őt azzal,
hogy nem jár el pártatlanul a vizsgálat veze-
tésében. Ezért az ellenőr feljelentette id. Ha-
lász Sándort rágalmazás miatt. Ez ügyben teg-
nap volt a tárgyalás Milye Gyula elnöklete
alatt.

A vádat Lázár Márton kir. ügyész képvé-
selte. A tanúk terhelő vallomása után a kir-
törvényszék id. Halász Sándort 1 hónapi
fogházra és 50 korona pénzbüntetésre ítélte.

KÖZGAZDASÁG.

A gazdasági egyesület gyűlése.

A biharmegyei gazdasági egyesület igaz-
gató választmánya f. hó 18. Markovits Antal
egyleti elnök elnöklete alatt gyűlést tartott,
melyen jelen voltak még Telegdy József és
des Echerolles Krusper Sándor egyleti alelnö-
kök, Fetser Antal, Jancsó Lajos, dr. Karácsonyi
János, Markovits Károly, Molnár Imre, Molnár
Lajos, Merza Jenő, Papp Elemér, Papp Imre,
Olasz Elemér, Wertheimstein Alfréd, Wein-
gärtner Andor titkár választmányi tagok.

Markovits Antal a megjelent tagokat üd-
vözlővén a gyűlést meguyítja, mely után Te-
legdy József alelnök szólalt fel, kinek javas-
latára elhatározta a választmány, hogy a köz-
gyűlésnek indítványozni fogja, hogy dr. Mis-
kolczy Ferenc és Hlatky Endre főispánokat
küldöttségileg üdvözölje.

Ezután előterjesztette a titkár Darányi
Ignác beszámolóját, melyre elhatározta a vá-
lasztmány, hogy felírásban válaszol.

Ugyancsak felolvasta a titkár gróf Serényi
Béla földművelésügyi miniszter leiratát, melyben
kinevezetéséről értesíti az egyesületet, a választ-
mány elhatározta, hogy gr. Serényi Béát föl-
íratban üdvözli.

A titkár előadja, hogy a nagyvárad élel-
mezési raktárnál a folyó évben termelődő kor-
pomennyiségből 380 mázsát az elnökség kieszk-
közít, melyet első sorban kiszagadják között fog
jutányos árban kiosztani.

A földművelésügyi miniszternek a sertés-
tenyésztés fejlesztése érdekében az egyesülethez
intézett leiratát az elnökség az egyesület lapjában
közölte, megbizta a választmány az elnökség-
get, miszerint keresse meg a vármegyei tör-
vényhatóságot, hogy a miniszternek erre vonat-
kozó utasításával a községi előjárásokat szin-
tén értesítse. Ezután foglalkozott a választmány
Nagyvárad város vásárvám és helypénzdíj-
szabásáról, melyben a tej és malomtermékekre ter-
vezett vásárvám és helypénzdíjat megárvá nem

tette, egyebekben a vásárvám és helypénzdíj-
szabást elfogadhatónak találta. Papp Imre ja-
vaslatára elhatározta a választmány, hogy az
állatvásárok bejártánál a tolongás megszünte-
tése végett a város hatóságát megkeresse, mi-
szerint az ottani bajokat orvosolni szives-
kedjék.

Elhatározta a választmány, hogy amennyi-
ben állami támogatást nyerend, Magyarcséke és
Bélben szarvasmarha kiállítás, Bihardiószegeu
és Ugrán szarvasmarha és lókiállítás rendez.
Ugyancsak elhatározta a választmány Wert-
heimstein Alfréd javaslatára, hogy az ősz folya-
mán Nagyváradon tenyészsertés vásárt rendez.

E titkárnak jelentését a berettyóujfalui és
bihardiószegei, valamint lúki vásárokról tudomá-
sul vette a választmány.

Ezután foglalkozott a választmány a köz-
gyűlés tárgyával, mely után a tagokul jelentke-
zőket felvette a választmány. A jegyzőkönyv
hitelesítésére Molnár Lajos és Markovits Károly
tagokat kérvén fel, elnök a gyűlést berekesz-
tette.

Budapesti tőzsdetudósítások.

A gabonátözsde határidői.

Budapest, márc. 17.

— Délután 4 órakor. —

Buza május 1909. 50 kilogrammonként	14.35
Buza októberre	13.91
Buza apr.	11.80
Rozs okt.	10.29
Zab májusra	—
Zab októberre	7.78
Tengeri máj. 1909.	7.86
Tengeri jul.	8.05
Tengeri májusra 1910.	7.24

Hivatalos árfolyamok.

A budapesti áru- és értéktözsde 1910. márc. 17.

Magyar arany járadék 4 száz.	111.50
Magyar koronajáradék 4 száz.	93.25
Magyar koronajáradék	82.75
Magyar földteherment. kötvény 4. sz.	240.—
Horvát szlavin földteherment. kötvény	95.50
Osztrák járadék papírban	186.—
Osztrák járadék ezüstben	145.—
Osztrák járadék aranyban	97.25
Osztrák koron járék	99.—
1860. osztr. állam rsjegyek	116.50
Osztrák magyar bankrészvény	197.50
Magyar hitelbank-részvény	150.25
Osztrák hitelbank-részvény	730.—
Magyar hitelrészvény	748.—
London vista	631.50

Sertésvásár Okányban. A kereske-
delemügyi miniszter megengedte, hogy a bi-
harmegyei Okány községben az eddig minden
szerdán állatfelhajtás nélkül tartott heti vásár
ezentul állandóan sertés felhajtással egybekötve
tartassék meg.

A szerkesztőbizottság felkérte
Dr. VUSSEKICS GYULA.

Gümőkór (tüdő)

köhögés, számarköhögés, in-
fluenza és a légzőszervek bajainál
az orvosi kar kiváló eredménnyel alkalmazza a

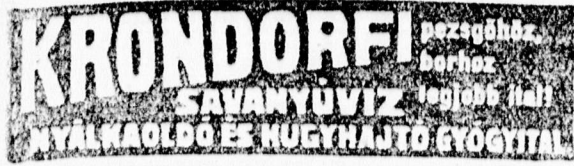
SIROLIN „Roche“-t.

SIROLIN „Roche“-t kellemes íze és kiváló hatása tolytán szívesen veszik.
Az összes gyógyszerárakban eredeti SIROLIN „Roche“ csomagolást kérjünk és hatá-
rozottan utasítsunk vissza minden pótkészítményt.

Sirolin irodalmat M. 15. kívánatra ingyen és bérmentve küld
F. Hoffmann-La Roche & Co. — Wien III/I, Neulinggasse 11.

Kérdezzük meg a házi orvost!

tüdő, légző-szervek, gyomor, köhögés, rekedtségnél
orvosilag ajánlva.
Nagyvárad kereshedelmi és iparkamara.

Aszódi Mihály

kávé, eukorka és déli-
gyümölcs nagykereskedő
üzletét február hó 1-én
Sas palota Oláh
hentesnél szemben he-
lyezi át Kossuth-u. oldal.

Aszódi

trieszti kávé, thea és an-
gol rum aruházánál a 8
féle zamatu pörkölt kávé
legjobb, legolcsóbb Kos-
suth-u. villamos motor
üzemű kávépörköltéjébe.

Aszódinál

Kossuth-utca, kakao és
csokoládé vásár megkezd-
ődött nagyban és ki-
csinyben olcsó árért. 2
kgr. kuba és gyöngykávé
bérmentve 3 frt 50 kr.

Téli idényre

theát, rumot, halkonzer-
vek nagyban gyári áron.
Zsur csemegéket nagyban
és kicsinyben olcsó árban
Aszódinál Kossuth-utca.
Cukrástorták kaphatók.

A Baross-utca 60. számú házban

egy emeleti modern lakás, mely áll 4
szoba, előszoba, fürdőszoba és hozzátartozó
mellék helyiségekből

május hó 1-től kiadó.

Értekezhetni a Polgári Takarékpénztárnál
Kossuth-utca 4. szám.

Kecskeméthy István

Nemzeti szállodája, étterme és ká-
véháza, Kert-utca, ipartestületi ház.

Van szerencsém, úgy a helybeli, mint a
vidéki közönség b. tudomására hozni, hogy
a Nemzeti szálloda összes vendégszobáit,
söracsarnokát, éttermét és kávéházát ujonnan
átalakítottam azokat a mai kor igényei sze-
rint berendeztem, a szobaárakat pedig le-
szállítottam. Egyben kiemelném, hogy nyá-
ron át szép kerthelyiség áll a közönség ren-
delkezésére.

Jó magyaros konyhám, frissen csapolt
kőbányai sör és sajátermésű boraimat
mérsékelt áron biztosítom vendégeim ré-
szére.

Naponta friss és izletes villásreggeli
ebéd és vacsora. Abonensek elfogadtnak,
mérsékelt árak mellett.

Ugy a szállodát, mint a söracsarnokot
és éttermet személyesen vezetem s vendé-
geim pontos és előzékeny kiszolgálásáról
mindenkor gondoskodom.

Szíves pártfogást kér tisztelettel

Kecskeméthy István,
vendéglős.

Központi Takarékpénztár Részvénytársaság Nagyvárad.

Felhívás.

F. évi január 30-án megtartott rendes közgyű-
lésünk 2500 drb 400 korona névértékű új részvény ki-
bocsátásával intézetünk alaptőkéjének kettő millió koro-
náról három millió koronára leendő felemelését
határozta el.

Ezen 2500 drb. új részvény átvételére a régi
részvényesek elővételi joggal bírnak olyformán,
hogy minden 2 drb. régi részvény után egy drb. új
részvény, a közgyűlés által megállapított 440 korona
árban, részükre fentartatik. E vételárban már a
bélyeg- és kiállítási díj bennfoglaltatik.

Az új részvények vételére után folyó évi január
hó első napjától a befizetés napjáig 6 százalékos kam-
mat fizetendő, amennyiben az új részvényesek is már
a folyó évi üzleteredményben részesülni fognak.

Ezen közgyűlési határozat folytán felhívjuk t.
részvényeseinket, hogy az új részvényekre elővételi
jogukat bezárólag f. évi március első napjáig
gyakorolni s ugyanakkor a régi részvényeket az elő-
vételi joggyakorlására vonatkozó bélyegzés végett
pénztárunknál bemutatni sziveskedjenek. Folyó évi
március 1-én az elővételi jog megszűnik és a meg-
maradt részvények 450 korona árban lesznek érté-
kesítve.

A befizetések 1910. évi június 1-ig tetszés
szerinti részletekben teljesíthetők, azonban az elővé-
teli joggyakorlásánál részvényenként 40 korona befizetendő.

A közgyűlés által meghatározott vételárból, azaz
részvényenként 440 koronából, 400 korona az alap-
tőkét illeti, a 40 korona felpénz pedig, a költségek
levonása után, a tartalékalaphoz csatolandó.

A befizetésekről ideiglenes igazolványok adatkak
ki, amelyek ellenében — az igazgatóság által meg-
állapítandó időben — az eredeti részvények ki fognak
szolgáltatni.

Az új részvények befizetésére vonatkozólag ér-
vényben maradnak alapszabályaink 10 §-ának a ké-
sedelmes befizetésre vonatkozó intézkedései.

Nagyvárad, 1910. január 30.

**Központi Takarékpénztár
Részvénytársaság.**

169—1910 vht. szám.

Árverési hirdetmény.

A nagyvárad városi kir. járásbíróság V. III.
3220 azámu végrehajtást rendelő végzése alapján,
Szacsavay Ákos ügyvéd által képviselt nagyvárad
ügyvédi kamara végrehajtó javára, az 1909. évi
november hó 10. napján fogantatott kielégítési
végrehajtás alkalmával lefoglalt ingókra, a margittai
kir. járásbíróóság 1909. V. 652—6. számú kiküldő
végzése folytán 118 kor. 80 fill. tőke, ennek 1909.
évi július hó 1. napjától járó 5% kamatai 44
kor. 27. bíróilag megállapított költség 2 kor. 80
fillér árverés tüzésdíj és még felmerülő költsé-
gek kielégítésére árverést hirdetek, melynek Mar-
gitta községben, végrehajtást szenvedő lakásán
leendő megtartása határidőül az 1910. évi március
hó 21. napjának délutáni fél 2 óráját kitűzöm,
amikor a bíróilag lefoglalt és 710 koronára becsült
ingók, u. m.: zongora és butornemű a legtöbbet
igérőnek, szükség esetén becsáron alul is eladatni
fognak.

A vételár az 1881. évi LX. t. c. 108. § a
határozataihoz képest azonnal és készpénzben fi-
zetendő. A netaláni elsőbbségi igények az 1881. évi
LX. t. c. 111. és 112. §-ai értelmében az árverés
megkezdéséig nálam jelentendők be.

Mint hogy az itt felsorolt összes végrehajtó
javára az árverés egyidejűleg és egyenő joghatály-
lyal rendeltetett el, azt fogantatandó, az árverést
be nem szüntető végrehajtó javára és terhére az
1881. évi LX. t. c. 105. §-a per analogiam 169.
§-a és az 1909. XLI. t. c. 29. § a értelmében az
árverés színhelyén megjelenni fogok.

Margittán, 1910. évi február hó 28. napján.

Jóny,

kir. bir. végrehajtó.

Egyszeri használat meggyőző min-
denkit, hogy a

Gyöngy

Szinszappan

minden vízben, akár meleg, vagy
hideg, kemény vagy lágy, gyorsan
és erősen habzik; könnyen hatol a
szövetbe, MEGLEPŐ GYORSAN
OLDJA A SZENNYET, anélkül, hogy
a szövetnek legkevésbé is ártalmára
volna, teljesen tiszta és ment maró
anyagoktól.

Csodálatos tisztító erejét a nyers
anyagok leggondosabb kiválasztásá-
nak köszönheti.

A Gyöngy

Szinszappan

míndig egyenlő minőségben lesz elő-
áltva.

Használatra minden tisztítási célra
és mindennemű mosáshoz a leg-
kiadósabb.

A Gyöngy

Szinszappan

minden háztartásban jelentékenyen
megtakarít IDŐT, MUNKÁT és PÉNZT.

A Gyöngy

Szinszappan

a mosószappanok királya.

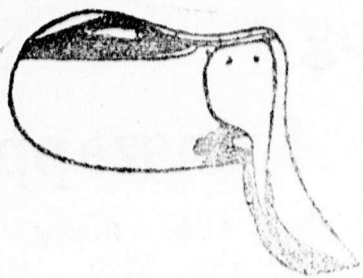
Elsőrendű magyar gyártmány.

Készíti a

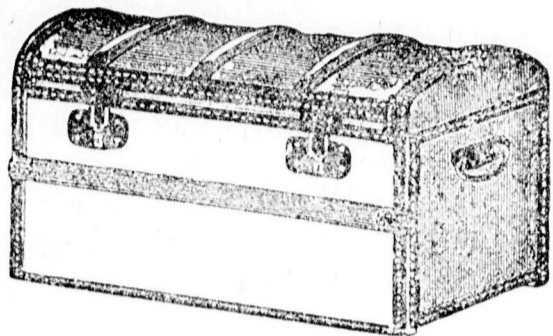
Magyar Zsirművek r. t.

Nagyváradon,

melynek városi raktárában (Zöldfa-
utca) ezenkívül a mosószappanok
minden faja (debreceni, szegedi,
csont, márvány, legfinomabb beretva-
szappan stb.) valamint KÓKUSZSIR,
CSÓ és LEVESTÉSZTÁK a legkisebb
mennyiség vételénél is EREDETI
GYÁRI ÁRON KAPHATÓK.

LÖRINCZ MÓR Nagyvárad, Bémer-tér.

Legnagyobb raktár grammophon, beszélő gépek, alkatrészek és lemezekből.

Utazó bőröndök, elegáns kézi kofferek, női kézi tarsolyok, uti kosarak, kupé és vasuti méretben. Gyermekekocsik, velocipédek nagy választéka.

Sport és lovagló eszközök.

Fénykép szerek, lemezek és készülékek!

Kérjen árjegyzéket!

Nagyvárad város VILLAMOS MŰVE

Iroda és raktár: NAGYVÁRAD, Vár-tér 1.

Raktáron tartjuk a javított dr. Just-féle

Wolfram lámpát

melynek áramfogyasztása az izzólámpával szemben 75 százalék megtakarítást mutat fel. 40 gyertyás Wolfram lámpa darabja 3.60 kor. 100 gyertyásé 5 kor. 50 fill.

Száraz izzólámpa dbja 72 fillér,

tehát 5 százalék kartell áron alul.

Érdekességek: különlegességek, fényképezőgépek, ugyanacsak legolcsóbb áron kaphatók.

Csillárok,

izzólámpák

Állandóan nagy választékban kaphatók a villamos telepen külön célra épített nagy

csillár-raktárunkat megtekintésre ajánljuk.

Ugyanott állandóan raktáron tartunk

villamos motorokat

1. lóerőtől 12 lóerőig minden nagyságban

Elvállaljuk

és erőátviteli berendezések felszerelését, bővítését, átalakítását, javítását, izzólámpák kezelését, hozzávaló szénpálcák szállítását, berakását és minden e szakmába vágó munkálatokat a legolcsóbb árak mellett.

Költségvetések ingyen.

villamos világítás

Telefon szám 514.

Főszerező telefonja 55. sz.

Egész éjjel ügyeletes szolgálat.

Uj üzlet!

Uj üzlet!

Villamos és légszesz felszerelési vállalat

Benedek Ferencz

Sas passage.

Telefon 946.

Raktáron tart villamos és légszesz felszerelési alkatrészeket. Olcsó fény társulat kizárólagos képviselője. Elvállalunk karban tartásokat légszesz villany házi eszengőket és telefonokat. Költségvetésekkel díjmentesen szolgálunk. Telefon hívásokra személyesen megjelenünk.

Kiváló tisztelettel

Benedek Ferencz

Tarsoly és Risztó

különlegességek vaskereskedése

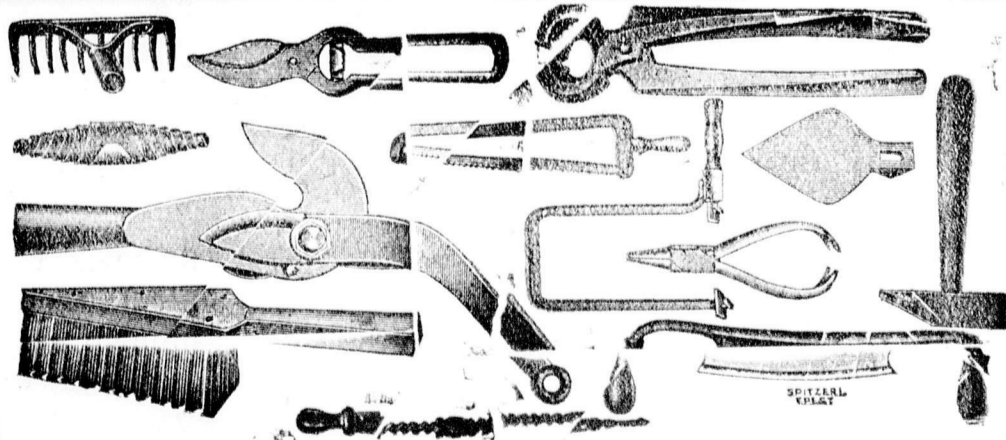
NAGYVÁRAD, Rákóczi-ut.

Kerti szerszámok

melyek készen benyelezve is nagy választékban kaphatók.

Metsző- és

hernyózó ollók legjobb minőségben.

Mérlegek

sárgaréz tányérral vagy márvány lappal

és súlyok

állami hitelesítés-sel minden nagyságban.

M. kir. lőporáruda

s mindennemű töltények, vadászati felszerelések és vadászfegyverek raktára.